

UVELJAVLJANJE NADOMESTIL ZA PLAČE

E-priročnik

Nasveti pri oddajanju vlog za povračilo nadomestila plače na ZRZS

Interventni »mega zakon« (ZIUZEOP), ki je stopil v veljavo 11. aprila 2020, omogoča povračilo nadomestila plače za tiste zaposlene, ki so jih delodajalci napotili na začasno čakanje na delo, ali so odsotni zaradi višje sile.

Do povračila nadomestila plače **za obdobje pred uveljavitvijo zakona** boste upravičeni le, če boste oddali pravilno izpolnjeno vlogo do **18. aprila 2020** na Zavod za zaposlovanje Republike Slovenije.

V sodelovanju s podjetjem BDO d.o.o. smo vam pripravili smernice, kako postopkovno pravilno vložiti vlogo na Zavod za zaposlovanje, če je bila začasna napotitev na čakanje na delo doma / odsotnost zaradi višje sile prekinjena, delavec pa po prekinitvi ponovno poslan na začasno čakanje na delo doma / odsoten zaradi višje sile. V takih primerih je treba oddati več vlog.

Kako to postopkovno pravilno izvedete, pa smo zapisali v priročniku.

Obvestilo o vlogi na Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje za povračilo nadomestila plače za nazaj

15. 4. 2020

Kot verjetno že veste, je bil 10. 4. 2020 Zakon o interventnih ukrepih za zajezitev epidemije COVID-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo (ZIUZEOP) objavljen v Uradnem list Republike Slovenije (UL RS št. 49/2020) in je tako 11. 4. 2020 stopil v veljavo.

Ker se v povezavi z vlogami za povračilo nadomestila plače (zaradi začasnega čakanja na delo doma in višje sile), ki jih je potrebno vložiti na Zavod za zaposlovanje Republike Slovenije (ZRSZ) v roku 8 dni od uveljavitve ZIUZEOP, pojavljajo številne dileme / vprašanja / težave, v nadaljevanju podajamo priporočila kaj storiti, da bo vloga pokrila začasna čakanja na delo za nazaj oziroma, da ta kratek rok ne bo zamujen.

1. Vloga za povračilo nadomestila plače zaradi čakanja na delo doma:

Na podlagi pojasnil, ki jih je pripravil ZRSZ, se za »tekoče« vloge šteje, da je začasno čakanje na delo prekinjeno, če:

- delodajalec delavca pokliče nazaj na delo do 7 zaporednih dni (dilema delovni / koledarski dnevi še ni razčiščena ¹) in tudi
- če delodajalec delavca pokliče nazaj na delo drugič v istem mesecu (tekočem mesecu).
- ZRSZ je v tem delu podal tudi pojasnilo, da v primeru ponovne napotitve delavca na čakanje po prekinitvi, delodajalec zanj vloži novo vlogo.

¹ V tem trenutku je ravno zaradi nejasnosti zakonske ureditve bolj varno šteti koledarske dni, torej v duhu, da se ne zamudi kakšen rok oz. da kakšna vloga ne izpade iz obravnave.

Dodatno je ZRSZ podal pojasnilo, da bodo delodajalci do 7 zaporednih dni v okviru »prvega« vpoklica delavcev nazaj na delo v tekočem mesecu, od ZRSZ lahko uveljavljali povračilo nadomestila plače (oz. v primeru, ko delavec dela povračilo plače). V tem delu še ni jasno ali celotne plače ali le nadomestila plače, je pa FURS v svojem pojasnilu zapisala, da za ta del plače, v času ko delavec pride nazaj na delo, velja le oprostitev plačila prispevkov za PIZ.

Torej:

- če delavca napotite na čakanje na delo doma od 14. 4. 2020 do 30. 4. 2020
- nato delavca pokličete nazaj na delo npr. od 20. 4. 2020 do 23. 4. 2020,
- nato je delavec ponovno na čakanju od vključno 24. 4. 2020 dalje do npr. 28. 4. 2020,
- 29. 4. 2020 ga pokličete zopet nazaj na delo za en dan,
- nato pa gre zopet na čakanje (od 30. 4. 2020 dalje)

je po pojasnilu ZRSZ za čakanje na dan 30. 4. 2020 in dalje (če bo na čakanju tudi v maju), potrebno oddati novo vlogo (v roku 8 dni od tega, ko je bil napoten na to čakanje – torej po prekinitvi). Drugi prihod na delo v tekočem mesecu namreč predstavlja prekinitiv na enak način kot delo 7 zaporednih dni.

To pomeni, da je v zgoraj opisani situaciji potrebno oddati dve vlogi / zahtevka – eno v roku 8 dni od 14.4.2020, drugo v roku 8 dni od 30.4.2020.

Seveda se takoj pojavi vprašanje kaj to pomeni za nazaj – ali to pomeni, da je potrebno tudi za nazaj zahtevke za povračilo nadomestila plače oblikovati na takšen način (in vložiti več različnih zahtevkov)?

ZIUZEOP posebnih pravil glede pogojev za pretekla obdobja ne postavlja (edina izjema je rok 8 dni od uveljavitve ZIUZEOP), zaradi česar smo po obširni analizi znotraj BDO zavzeli stališče, ki je za stranke bolj varno – to pa pomeni, da bo pomembno, da bodo tudi za nazaj vse »prekinitve«, kot jih definira ZRSZ, pokrite z ustrezno vlogo / zahtevkom.

Kaj to pomeni v vaši praksi? Če ste npr. marca 2020 delavca napotili na začasno čakanje na delo doma od 13.3.2020 dalje, nato pa je delavec prišel nazaj na delo v času od 19. – 20. 3. 2020, ter ponovno npr. od 26.-27. 3. 2020, je potrebno vlogo za povračilo zelo jasno oblikovati na način, da zahtevate povračilo nadomestila plače:

- za obdobje od 13.3.2020 do 26.3.2020 (torej prva prekinitvev od 19.-20.3.2020 nima vpliva, je pa potrebno v vlogi navesti, da je do nje prišlo – ZRSZ obvestite v vlogi),
- vlogo (zahtevek) pa je potrebno izrecno podati tudi za obdobje od vključno 28.3. dalje (ko gre ponovno na čakanje na delo po »prekinitvi«).

Dejansko torej postavite in vložite dva zahtevka (lahko rečemo dve vlogi). To bo pomenilo, da boste dobili povrnjeno tudi plačo za delavca pri prvi prekinitvi (od 19.-20.3.2020), ne pa pri drugi prekinitvi (od 26.-27.2020). Potem pa bo ponovna refundacija nadomestila plače od 28.3.2020 dalje.

Glede na to, da je za vloge predviden elektronski obrazec, to pomeni, da lahko najprej vložite eno vlogo za obdobje od 13.3. do 26.3.2020 ter nato drugo vlogo od 28.3.2020 dalje. Glede na navodila ZRSZ naj bi bilo tehnično mogoče vložiti več vlog. Enako velja tudi za vloge, ki se nanašajo na začetek aprila (obdobje pred uveljavitvijo zakona).

Povzeto to pomeni da je pomembno, da z vlogami (zahtevki) pokrijete vse prekinitve čakanja na delo doma in za kasnejše ponovne napotitve na čakanje ponovno zahtevate povračilo nadomestila plače. Če bi bila npr. vloga vložena le od 13.3.2020 do 31.3.2020, bi vam ZRSZ lahko povračilo nadomestila plače povrnil le do druge prekinitve (torej do 26.3.2020) za naprej pa bi vam vlogo zavrnil, ker je delavec prišel na delo drugič v tekočem mesecu (po drugem pozivu/ dogovoru) in to šteje za prekinitiv. Za nadaljnjo obdobje pa še ene vloge (zahtevka) niste vložili. Ker bi medtem minil tudi 8 dnevni rok po uveljavitvi zakona, pa bi tu lahko določeno pravico po zakonu morda celo izgubili, čeprav zanjo izpolnjujete pogoje.

Menimo sicer, da zgoraj predlagano večkratno oddajanje vlog ni optimalno, a ga v času, ko je nejasnosti precej, kljub vsemu priporočamo. Menimo tudi, da bi vlogo lahko vložili na »enem« papirju, vendar je v tem primeru potrebno jasno opredeliti vse zahtevke (če se navežem na zgornji primer torej oba zahtevka), saj 130. člen ZUP-a za to daje podlago. 130. člen ZUP namreč določa, da če se pravice ali obveznosti strank opirajo na isto ali podobno dejansko stanje in isto pravno podlago in če je organ, ki vodi postopek, za vse zadeve stvarno pristojen, lahko začne in vodi en sam postopek tudi takrat, kadar gre za pravice in obveznosti več strank. Ob enakih pogojih pa lahko uveljavlja ena ali več strank v enem samem postopku tudi več različnih zahtevkov. V času priprave te vloge (in glede na dostopni obrazec vloge pri ZRSZ) sicer še nismo ugotovili ali bi lahko tehnično elektronsko vlogo razbili na več zahtevkov, bi pa po našem mnenju lahko »združene zahtevke« dodali kot prilogo k elektronskemu obrazcu.

Svetujemo torej, da res skrbno preverite vse prekinitve čakanja na delo doma za preteklo obdobje, v smislu kot jih opredeljuje ZRSZ »za tekoče zadeve« in pri vloženi vlogah pazite, da vaši oddani zahtevki pokrijejo vsa obdobja tudi po prekinitvah.

Za pretekla obdobja vse te zahtevke vložite v roku 8 dni od uveljavitve ZIUZEOP.

Dopuščamo možnost, da je naša opisana skrb odveč in da v praksi kljub premalo jasnim pravilom ne bo težav. Ker pa strankam želimo varen način uveljavljanja pravic, ki jih uveljavljeni ukrepi omogočajo, svetujemo postopanje, kot ga navajamo zgoraj. Skrbi nas namreč položaj, ko bi nekdo izgubil pravico do sredstev zaradi določene postopkovne pomanjkljivosti, ki bi bila posledica nejasne zakonske določbe in neposrečene uveljavitve ureditve za nazaj. Zato svetujemo, da raje storite potezo več, kot premalo. Možno namreč je, da vam organ (ZRSZ) drugi zahtevek zavrne, a bo s tem vsaj odprta pot za uporabo pravnih sredstev, medtem ko pri zamujenem roku te možnosti žal odpadejo.

2. Vloga za povračilo nadomestila plače zaradi višje sile

V tem delu so v času priprave tega dopisa dileme še večje, saj zakon o uvedenih ukrepih omenja zgolj smiselno uporabo postopkovnih določb, ki se nanašajo na čakanje na delo doma. V zvezi s tem se pojavi vprašanje, kako je v tem primerih s prekinitvami oziroma kako vlagati vlogo, če sta si oče in mati delila varstvo otroka – npr. eden od staršev 2 dni v tednu, drugi 3 dni v tednu.

Tudi v tem delu predlagamo, da v vlogi natančno opredelite zahtevek za povračilo nadomestila (da imate tako več zahtevkov, s katerimi so jasno pokriti vsi dnevi odsotnosti delavca, ki pa so združene po pravilu 130. člena ZUP).

V tem delu tudi ni dileme ali je potrebno delavcu, za katerega uveljavljate ta ukrep, izplačati nadomestilo plače v višini 80 % plače – v teh primerih je to potrebno izvesti.

Vsebino priporočnika je pripravila **Irena Kamenščak**,
univ. dipl. prav., pravna in davčna svetovalka v družbi
BDO Svetovanje d.o.o.

Irena Kamenščak

Za brezplačne priročnike in posnetke
kliknite icenter.si/vsebine

Saop d.o.o.

Cesta Goriške fronte 46

5290 Šempeter pri Gorici

080 14 50

info@minimax.si

www.minimax.si

PIŠITE NAM

Izjava o omejitvi odgovornosti

Saop d.o.o. je ta dokument pripravil le kot vodilo pri razumevanju vsebine in ne kot glavni vir informacij, namenjenih kreiranju končnih poslovnih odločite ali tolmačenju obstoječe vsebine. Za ostale napotke in podrobnejši vpogled v obravnavano problematiko vam svetujemo posvet s strokovnjaki.